

sosságuk nem párosul a szív szeretetével, a lélek áhítatával és melegével. Imádságra összefogott két kezük nem nyújt a mindennapi kenyérből egy morzsát sem a szűkölküdőknek, ajkuk — a gépiesen elmormolt imaszavak után — nem ígér mindennapi szeretetet, megértést, jóságot a mindezeket nélkülözőknek, s a nagy életpróbák idején ők a legcsüggedtebbek, a legkétségbeesettebbek. Óvakodjunk az ilyenektől szüntelen! Jézus is erre intette hallgatóit, tanítványait. De tegyünk többet is ennél: mi ilyenek ne legyünk soha! Lássuk tisztán, hogy a vallásos élet terén a külsőség csak eszköz, melyre szükség van ugyan, de azt céllá tenni nem szabad soha! A világot — ideig-óraig — elámíthatjuk, magunkat azonban feltétlen becsapjuk, megcsaljuk képmutatásunkkal. Istent pedig sem becsapni, sem elámítani nem lehet, mert Ő a „vesékbe lát“ ...

A szépen imádkozás adottság, tehetség dolga is, s mint egyebet, ezt sem egyformán mérte nekünk Isten. De a mély és igaz hitű ember kifejlesztheti önmagában ezt az adottságot, s imádkozása lelki kenyerévé válhat az áhítatra éhező szíveknek. Régi idők egyik névtelen bölcse így imádkozott: „Add meg Uram a jót, akár kérem, akár nem kérem, de a rosszat fordítsd el tőlem, még ha kérném is azt.“ Ebben a könyörgésben van jézusi szellem, lélek és gondolat. Tanuljunk meg mi is egyszerűen, szépen, őszintén, lélek szerint imádkozni, nem feledve egy pillanatra sem, hogy a mi Atyánk, „aki titkon van és aki titkon néz, megfizet nekünk nyilván“. Ámen.

BÁRÓ JÓZSEF

FELEBARÁTUNKAT VEGYÜK ÉSZRE

Lk 10, 25—37

Jézusnak egy törvénytudó feltette a kérdést: „Mester, mit cselekedjem, hogy az örökéletet vehessem?“ Jézus így felelt: „A törvényben mi van megírva? mint olvasod? Az pedig felelvén, monda: Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből és teljes lelkedből és minden erődből és teljes elmédből; és a te felebarátodat, mint magadat. Monda pedig, annak: jól felelél; ezt cselekedd, és élsz. Az pedig igazolni akarván magát, monda Jézusnak: De ki az én felebarátom?“

Közismert jézusi tanítás. Mindenki már gyermekkorától ismeri. Annyira ismerős a könyörülő szamaritánus példázata, hogy még a szószéken is ritkán beszélnek róla. Mondanivalója pedig ma is időszerű: vegyük észre embertársaink életét, munkáját és szenvedéseit, és segítsünk rajta. Ez azt jelenti, hogy nekünk a jézusi erkölcsi normákat kell embertársaink életébe belevinnünk, úgy kell cselekednünk, hogy méltók legyünk a jézusi tanítvány, a könyörülő szamaritánus magatartásához.

Nekünk az élet különbségeiben keresnünk kell azt, ami összekapcsol, ami építő, időt- és helytálló. Ne féljünk megmondani, hogy a könyörülő szamaritánus példázatában szereplő közömbös, embertársainak sorsára nem figyelő ószövetségi zsidó pap és lévita sok vonatkozásban a Jézus előtti korszakot képviselik. Tudásukban, felkészültségükben saját dolgaik

gondja, önző törekvései, s a felebaráti érzés kikapcsolásával, a megcsontosodott, merev, sokszor embertelen törvények érvényesülnek. Pedig az Öszövétség is ad ilyen lehetőséget: „Szeresd felebarátodat, mint magadat“ (3Móz 19, 18).

A zsidó pap és lévita vagy nem olvasták a magasrendű valláserkölcsei értékeket tartalmazó mózesi könyveket, vagy papi tisztségükben a kialakult negatív, önző, gyűlölködő emberi magatartást képviselték. „Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet.“ Sajnos, nemcsak a példázat szereplői, hanem a mai emberek magatartása is azt mutatja, hogy nem tudunk az evangéliumi tanítványi szintre emelkedni, Jézusig eljutni. Életünk két főparancsaként ott áll előttünk: Szeresd az Istent és szeresd felebarátodat, mint önmagadat; de ezekben nagyon ritkán és nagyon kevesen mélyülünk el. Sokan a zsidó pap módjára sietünk. Önző emberi magatartásunk nem enged időt arra, hogy a szerencsétlenül járt, kifosztott, megsebzett embert észrevegyük. Sokszor mi is közömbösen elfordítjuk arcunkat a segítségre váró embertársainktól. Az embernek igazi hivatása, kötelessége a felebaráti szeretet gyakorlása lenne, az, hogy segítsen szenvedő embertársán nemzeti és felekezeti különbség nélkül. Erre az igazi emberi magatartásra ad példát a könyörülő samaritanus emberséges magatartása.

Jézus korában a zsidó nép és a szamariaiak ellenséges viszonyban éltek. A szerencsétlenül járt ember is tudta ezt. Csak gondoljunk Jézus és a szamariai asszony beszélgetésére, amikor Jézus vizet kér. A szamariai asszony azt felelte: hogyan kérsz tőlem vizet, amikor te zsidó vagy és én samariabeli. A megsebzett ember segítséget várt. Népének fia, az ő papja nem veszi észre nyomorúságát, nem segít, félretartott fővel elsiet. Még egy reménysugár támad benne, amikor jön a lévita, de az is segítségnyújtás nélkül elhalad mellette. A kanyargó jerikói úton újra feltűnik egy ember — samaritanus. Amíg közeledik, kérdések támadnak a kifosztott, megalázott ember szívében: hogy is várhat segítséget tőle, amikor még a pap és lévita, akiknek kötelessége lett volna, nem segítettek. Talán még arra is gondolt a szenvedő ember, hogy esetleg még bántalmazza, hiszen ellensége. De a szamariai ember egy pillanattal sem késlekedett. Kimosta sebeit, feltette samarára, és vitte a legközelebbi vendégfogadó házhoz, ahol gondját viselte és ápolta. Másnap, amikor távozni készült, a fogadósnak pénzt adott, kérve: „Viselj gondot reá és valamit ezen fölül reá költesz, én amikor visszatérek, megadom néked.“

Jézus, amikor a példázat végéhez érkezett, a törvénytudónak, de a körülállóknak is, feltette a kérdést: Mit gondoltok, a három ember közül ki volt a felebarátja annak, aki a rablók kezébe esett? A törvénytudó felelt: „Az, aki könyörült rajta.“ Jézus jóváhagyta feleletét: „Eredj el és te is aképpen cselekedjél!“ (Lk 10, 37)

Jézus a példázatban félreérthetetlenül megfogalmazta minden kor embere számára a felebarát fogalmát. Ezt nem lehet félreérteni! Minden evangéliumi tanításból, példázatból a segítő felebarát követendő magatartása tűnik ki és örök emberi kötelességünkre figyelmeztet. Ma számon kérük tőlünk, hívő emberektől, hogy a példázat három főszereplőjéből melyik az eszményképünk. Feleletünk nem lehet más, mint ez: a szamariai ember. Ahhoz, hogy emberek legyünk és felebaráti szeretettel észrevegyük a segítségre szoruló embert, három lelki talentum szükséges:

Először az Isten iránti szeretet s az ebből fakadó mély, életformáló hit. Jöcselekedeteinkből kell istenhitünket megmutatnunk.

Másodszor élnünk kell a felebaráti szeretet mint életünk egyik legfontosabb törvényét. Meleg, együttérző, mindenki sorsát észrevevő segítségnyújtásra, könyörületességre van szükség.

Harmadszor: értelmünk és két kezünk építő munkája, kötelességeink hiánytalan elvégzése.

Az elmúlt őszy folyamán a drezdai múzeumban láttam egy látványos, emberszolgálatunkat szemléltető festményt. A kép első részében ragyogó napsütésben, mosolygó arcú emberek tömbházat, intézményeket, kórházakat, iskolákat, templomokat építenek hittel, imádkozó és munkálkodó kézzel. A másik képrészletben az alkotott intézmények, lakóházak, iskolák, kórházak romokban hevernek. Az emberi élet fölé tornyosult gomolygó felhőben az ördögi kéz emberek életét fojtogatja.

A ma élő Jézus-tanítványoknak, a felebaráti szeretet szellemében, az építő, az alkotó, az emberformáló kéz munkája mellett kell állást foglalnunk és elítélnünk a gyűlöletnek, a rombolásnak még a szándékát is.

Emberszolgálatunknak a bölcsőtől a koporsóig kell tartania. Ennek végzéséhez szükség van tiszta hitünkre, szeretetünkre és mindkét kezünk alkotó munkájára. Egy kézzel építeni nem lehet, de imádkozni sem. Építő szolgálatunkhoz is mindkét kezünk erős munkájára szükségünk van. Két kéz kell ahhoz, egész ember, hogy Istenbe vetett hitünkkel, felebaráti szeretetünkkel munkánkban, szolgálatunkban, szüntelen jót cselekvésünkben és imánkban észrevegyük az embert. Éljük együtt és szolgáljuk embertársainkat örömben, bánatban, szenvedésben, építő és alkotó munkában. Határozott felebaráti magatartással sorakozzunk fel a könyörülő, segítő, építő és jót cselekedő emberek közé, hogy bármikor számon kéri Isten, egyházunk és népünk, mi tudjunk bátran, határozottan felelni: a mi felebarátunk az, aki könyörül, aki segít embertársán. Ámen.

BÁLINT FERENC

HASONLATOS A MENNYEKNEK ORSZÁGA...

Mt 13, 31—33

Jézus az örök lelki fényre, Istenre való találás lehetőségeit kutatja.

Ő az álmok, eszmények, megfoghatatlan titkok országáról beszél, melyet szem nem látott, fül nem hallott. Ez az Istenországa más, mint a jelenlevő földi világ. Az a lelkek birodalma, ahol eltűnik az étel-ital kérdése, de megmarad egy alaptörvény, a szeretet. Itt az ember Isten gyermeke, és Isten minden gyermekének Atyja. A kérdések feleletet kapnak, a titkok megoldódnak, mert egymásra talál a végtelen és a véges, az Isten és az ember. Az óráról azonban nem tud senki, csak az Atya, hogy mikor jó el, mert „Isten országa nem szemmel láthatólag jó el“ (Lk 17, 20/b).

Ha csak ennyit mondana Jézus az Istenországaról, akkor nem látnók az embernek sem a helyét, sem a feladatát annak megvalósításában.